

Interpellation till Samhällsplaneringsnämndens ordförande Peter Frej (M) om regelverk för slamtömning

Enligt uppgifter i media inkom redan 2010 information från Arbetsmiljöverket angående ändrade regler för slamtömning till kommunen. Enligt samhällsplaneringsnämndens ordförande Peter Frej (M) hände inget på lång tid eftersom "vi har tvekat kring hur vi ska hantera det här".

Att arbetsmiljöer med tunga lyft behöver anpassa och moderniseras är viktigt. Kommunen har godkänt bygglov utan att beakta frågan om olämpliga placeringar av slutna tankar. Men frågan är hur problemet på enklaste sätt ska hanteras och vem som bär ansvaret.

Värmdö kommun och upphandlade entreprenörer har under hösten 2013, område för område, börjat informera samtliga hushåll att man själv bär ansvar för att lösa frågan genom egna fasta anordningar till tomtgräns eller lösa slangar. Om kraven inte uppfylls hotar man med utebliven tömning. För många hushåll innebär det en betydande investering, med hantering av långa avloppsslangar i trädgården och förväntade sanitära problem som följd. Även med lock på slangar kan man ifrågasätta om hanteringen inte innebär risk för smittspridning och problem under vinterhalvåret.

Att kommunen informerat sent och inte till alla, kommenterades i Nacka Värmdö Posten med att det inte är kommunens ansvar; "den enskilde ska själv ha koll på lagar och regler som instiftas". Kommentaren antyder att vi har att hantera en ny lag eller regel som riktas mot hushållen och som man därför bör ha skyldighet att informera sig om.

När man tar del av de skrivelser från Arbetsmiljöverket som kommunen hänvisar till på hemsidan, kan man ifrågasätta riktigheten i kommunens tolkning av och information kring dessa. I skrivelsen "Nya regler för slanghantering vid slamtömning" finns inget om krav på hushåll med existerande och godkänd anläggning. Där står att "Arbetsmiljöverket, Stockholms distrikt har påbörjat en informationsinsats i några kommuner med målsättning att den tunga slangdragningen och den tunga manuella hanteringen av lock ska åtgärdas. Exempel på lösning kan vara att ansluta slangen nere vid bryggan/stranden eller vid bilväg där fordonet kan stanna, med så kort slangdragning som möjligt. Handtag på lock eller byte till lättare lock kan underlätta hanteringen av lock. Genom information kan kommunerna få fler att gå över till modernare lösningar" (min understrykning).

Skrivningen handlar alltså om att kommunen genom information kan få fler att frivilligt byta lösning, men där står inget om tvingande regelverk. Vad som förefaller viktigt är att detta dokument är en reviderad version av en skrivelse från 2010 där innehållet har ändrats.

I det andra dokumentet man hänvisar till, "Arbetsmiljöverkets informationsbrev mars 2013", pekar myndigheten istället på det ansvar man har som arbetsgivare och kommun. Man talar om hur arbetsgivaren kan minska belastningen: "Utifrån riskbedömningen ska arbetsgivaren vidta de åtgärder som är nödvändiga t.ex. att flera personer kan hjälpas åt/turas om med slangdragningen (organisatorisk åtgärd), att se till att arbetstagaren har tillgång till anpassade och bra hjälpmedel och tekniska anordningar så att riskerna vid slamtömningen reduceras till en acceptabel nivå".

Arbetsmiljöverket går där också in på kommunens ansvar vid upphandling: "Beställaren (oftast kommunen) och arbetsgivaren (slamhämtningsentreprenör) behöver gemensamt inventera arbetsmiljöriskerna innan uppdraget startar och vid förändringar av uppdraget. Om en sådan riskinventering inte genomförs inför en upphandling kan följderna bli att entreprenören (arbetsgivaren) utsätter sina anställda för arbete i en osund och osäker arbetsmiljö".

Kommunen kan alltså säkerställa att inga nya anläggningar som inte möter kraven byggs: "Vid utfärdande av byggnadslov – både i samband med nybyggnation och ombyggnation har kommunen en stor möjlighet att påverka arbetsmiljön vid slamhämtning genom att ställa krav på att: - placering av brunnar och tankar sker i bästa möjliga/nära anslutning till uppställningsplats för slamsugningsbil - acceptabla lösningar uppnås om brunn/tank av olika skäl måste placeras på långt avstånd från uppställningsplats - otympliga och ohanterliga brunnslock undviks".

Sammanfattningsvis går det inte att se vilket stöd kommunen har för att tvinga samtliga hushåll med avstånd på över 10 m att investera i en ny anläggning. De nya riktlinjerna pekar snarare på att a) kommunen ska anpassa nya bygglov till regelverket och b) entreprenören har skyldighet att genom olika initiativ säkerställa en god arbetsmiljö.

Våra frågor till Peter Frej blir därför:

På vilken grund kräver förvaltningen att hushållen ska anordna nya, kompletterande VA-lösningar?

På vilket sätt har kommunen i samband med upphandling av entreprenör gjort nödvändig riskanalys och diskuterat lämpliga åtgärder?

Djurhamn den 22 oktober 2013

Krister Nilsson

Andrine Winther

Johnny Tedenfors

Henrik Paulsen